

O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVASIYALAR VAZIRLIGI
QO`QON DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Qo‘qon davlat universiteti

rektori D.Sh.Xodjaeva

29-avgust 2025-yil

CHOLG’U IJROCHILIGI
FANNING O’QUV DASTURI

Bilim soxasi:	100000 – Ta’lim
Ta’lim soxasi:	110000 – Ta’lim
Ta’lim yo’nalishi:	60110600 – Musiqa ta’limi

QO`QON 2025

Fan/modul kodi ChIj1106		O'quv yili 2025-2026	Semestr 1	Kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Xaftadagi dars soatlar 4
	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soati)	Mustaqil ta'lim (soati)	Jami yuklama (soati)
	Cholg'u ijrochiligi	60	120	180
2	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarning o'quv jarayonida cholg'u ijrochiligi bo'yicha bilimlarini shakllantirish hamda mujassamlashtirish, ularning keyingi o'kituvchilik faoliyatida cholg'u ijrochiligida cholg'u ansambllari tashkil qilish usullari, cholg'u asboblariida ijro etish mahoratlari, ijro dinamikasi, texnikasi, chet el hamda o'zbek kompozitorlari haqidagi ma'lumotlarni shakllantirishdan iborat. Fanning vazifasi – mashg'ulotlar jarayonida talabalarda o'zbek xalq cholg'u asboblariida ijro etish mahoratlarini shakllantirish bo'yicha amaliy ishlar olib boriladi. SHuningdek, umumta'lim maktablarida cholg'u ansambllarini tashkil etish, ular repertuarlarini qilish hamda ular tomonidan konsert chikishlarini uyushtirish bo'yicha metodik tavsiyalar berishdan iborat. Talabalar mashg'ulotlar chog'ida milliy cholg'u asboblari, evropa milliy cholg'ularida ijro etish bo'yicha ham nazariy, ham amaliy tushunchalar, ijro mahorati malakalarini egallab boradilar. II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) O'quv rejada ma'ruza mashg'ulotlari rejalashtirilmagan III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar 1-MODUL. Xalq kuylari va O'zbekiston bastakorlarining asarlari. 1. A.Odilov qayta ishlagan "Gilos", M.Asilov va F.Vasilev. "Dutor dasrligi" T., 1977 y 2. N.Nasimov qayta ishlagan "YAngi tanovar". 3. F.N.Vasilev qayta ishlagan "Gulnora". 4. N.N. Nasimov qayta ishlagan "Ufori sanam". 5. F.N. Vasilev qayta ishlagan "As bo'laman».			

6. U.Karimov qayta ishlagan «Gulirayhon» o'zbek xalq kuylari.
7. Dutor va fortepiano jo'rligidagi asarlar T., 1990 y
8. O'zbek xalq kuylari: "Navro'zi ajoyib", "Qo'shchinor", "Qo'shtor", "O'zgancha", "Tanovor 1", "Turandod", "Savti Miskin", "CHapandozi Bayot", "Dilhiroj", "Garduni segox".
9. F.Vasilev qayta ishlagan "Dutor bayoti" M.Asilev, F.Vasilev "Dutor darsligi". T., 1977 y.
- 10.f. Vasilev qayta ishlagan "Segox".

Fortepiano jo'rligida ijro etiladigan asarlar

1. I.O.Kosimov "Dutorim",
2. Akbarov "Alla",
3. P.Holliqov "Raqs",
4. M.Mirzaev "SHodlik", "YAngi tanovar",
5. K.Komilov "Hayolimda",
6. R.Tursunov "SHahlo",
7. f.Alimov "Lirik vals",
8. H.H.Niyoziy "Sayyora",
9. G.Kodirov "Raqs",
10. A.Muxamedov qayta ishlagan "Dutor ba'iti",
- 11.M.Mirzaev "Bahor val'si"
- 12.A.Muxammedov "Shohi so'zona"
- 13.M.Leviyev "Ohangaron"
- 14.M.Mirzaev "Janon"
15. Sh. Rahimov qayta ishlagan."Ko'ngil guldastasi"
- 16.U.Karimov "Tojik xalq termalari"

O'zbek xalq kuylari

1. CHo'li Iroq",
2. Munojot",
3. Garduni dugox",
4. Mushkiloti Dugox",
5. Hafifi Segox",
6. "Toshkent uforisi",
7. Bozurgoni",
8. Tasnifi Dugoh",
9. "Soyaiy va boshkalar.
10. Qashqarcha",

Fortepiano jurligida ijro etiladigan asarlar

1. Q.Mamirov "Yoshlik taronasi",
- 2.F.Alimov "Raqs",
- 3.SH.Sayfuddinov «fasli bahor»,

- 4.D.Zokirov «Ko'rmadim»,
- 5.B.Gienko qayta ishlagan «Nayrez» va boshkalar.
6. f.Nazarov "Qo'shiq va Raqs",
7. H.Rahimov "Navro'z", 4
8. A.Muxamedov qayta ishlagan "Rohat",
9. f. Vasil'ev va E.SHukrullaev qayta ishlagan "Uygurcha ko'shik va Raqs",
- 10.S.Rustamov "Eskerani",

Chet el bastakorlarining asarlari

1. S.Raxmaninov "Ital'yancha pol'ka",
2. I. Brams "Vengercha Raqs" №2,
3. F.Amirov "Aslan ko'shig'i",
4. M.Glinka "Ivan Susanin" operasidan "Raqs",
5. F.SHubert "Serenada",
6. U.Gadjibekov "Go'ro'g'li" operasidan "Raqs" va boshqalar.

Karakalpak kompozitorlari shig'armalari:

- J. SHamuratov "Tolkin".
- A Kayratdinov "Keo'limdi berdim"
- A. Sultanov, B.Gienko "Qaraqalpak syuitasi".
- X. Turdikulov "Duo'tarim menin", "Pəruaz", "Gezzal", "Qiz uzatio".
- N. Muxammeddinov "Jila", "Jaslik".

Laboratoriya dars mashg'ulotlari mui'timedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol usullar yordamida o'tilishi, pedagogic va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiqdir.

IV.Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'lim uchun quyidagi taxminiy repertuar tavsiya etiladi:

Fortepiano uchun

1. I.S.Bax Ikki ovozli invensiyalar: №o 1 do major, № 4 re minor, №8 fa major, № 10 sol mijor, № 13 lya minor, № 15 si minor.
2. G.Gendel' Klavir uchun syuitalar: № 9 sol minor, № 12 sol major
3. I.S.Bax. 1. X.T.K: Prel'yudiyalar va fugalari 1 tom: do minor, re major, re minor, mi minor, fa-diez major, sol' minor, si bemol major. 2 tom: re minor, mi bemol major, fa minor.
4. V.A.Mosart Do minor fantaziyasi.
5. G.Gendel' Syuitalar: № 5 mi major, № /sol' minor

O'zbek bastakorlarining polifonik pesalari, syuitlari, prel'yudiya va fugalari. O'zbek xalq kuylari asosida yaratilgan asarlar:

1. X. Azimov Fortepiano darsligi toplamidan polifonik p'esalar.

2. S. Varelas
3. P. Xolikov Fuga "Fortepiano p'esalari al'bomi" to'plamidan. "Orzu".
4. S. Abramova "Polifonik p'esalar". Fuga.
5. F. Nazarov "So'zsiz qo'shiq".

Qoraqalpoq tilida ta'lim oluvchi talabalar uchun musiqa asarlari.

Qaraqalpaq xalik namalari: "Nama basi", "Hao'jar", "YAsha pəriy", "Qosha dəs", "Muxalles", "Siy perde", "Qara jorg'a", "Qara dəli", "Aq ishik", "Nar iydiren", "Ilme sultan", "Ario'xan", "Nalish", "Miğ tımen", "Ləy ləy" "Eshbay", "Jeti asirim", "Ala qayis", "Kunxoja", "Adinnan", "Bes perde", "Suu serper", "Injiltpa", "Sayra duo'tar", "Ziyada", "Qalqali", "Qara көz", "Aksingul", "Igəläy", "Dəs nama" h.t.b.

Qayta ishlangan asarlar:

G. Mushel'
K. Abdullaev
G'. Demesinov "nama". "Nazli", "Biybigyl", "Ario'xan"

Etyudlar

"Etyudlar" bo'limiga talabalarning turli tayyorgarlik darajalariga muvofiq qiyinchiligi jixatidan turli bo'lgan asarlar tanlab olingan. Dasturga ijro texnikasi shakli turlicha bo'lgan etyudlar kiritilgan.

1. A. Gedike 40 ta melodiya Etyudlar lit. 32 ijod. "Tenglik va chakkonlik" Etyudi. /Rovnosti beglos/58 ijod.
2. V. Ziring "Etyud № 2" ijod.
3. F. Lekuppe "Progress" /tanlab/.
4. A. Leshgorn "Etyudlar" 66 ijod.
5. A. Lemuan "50 xarakternix progressivnix Etyudov" 37 ijod /50 ta xarakterli progressiv Etyudlar/.

CHet el kompozitorlarining tanlangan Etyudlari (3-son)

1. "Fortepiano texniksi maktabi" Tuzuvchilar: V. Natanson va V. Delnova.
2. A. Leshgorn "Tanlangan Etyudlar" /boshlovchilar uchun/.
3. L. SHitte - "25 ta Etyudlar" /tanlab/.
- 4.- L. Lemuan "50 ta progressiv va xarakterli etyudlar" 37 ijod. No 4,5,9,11,12,15,16,20,23,35,39.

V.A. Mosart Sonatalar

1. Mi major.
2. Mi minor.

3. Sol minor.

4. Pe major.

5. Sol major.

.O'zbek kompozitorlari

1.S.Varelas. 6

2.A. Berlin.

"Si minor" sonatinasi.

"Do minor" sonatinasi.

Kichik variasiyalar Mi minor.

3.B.Gienko.

4.G.Mushel Pushtirang sonata. Konsert № 1.

5.B.Zeydman. O'zbek xalq qoshigi mavzusida variasiyalar.

Pessalar

1. A. Alyabev. - F.List. "Bulbul".

2.F. Amirov. Preljudiyalar. Noktyurn.

3.A. Arenskiy. Mi minor preljudiyasi. Mi major "Skerso" si.

4. X. Azimov. Vospominanie /Xotira/. Noktyurn.

5.F. List. Soneti. Petrarki. /Vengercha raspodiyalar/.

O'zbekiston kompozitorlarining fortepiano p'esalari

1. O'zbek xalq qo'shig'i. K.Azimov qayta ishlagan.

2.X. Azimov. Forteplano uchun u p'esalar

3.X.Azimov-Oyga botish.

4.X.Azimov-Josh urish.

5.X.Azimov-Xotira.

O'zbek xalq musiqasi va O'zbekiston bastakorlari asarlari

1.CH.Nuriev-Kanon.

2.I. Xamraev-P'esa.

3.M.Burxonov-Kapalak.

4.X.Azimov-P'esa.

5.X. Azimov qayta ishlagan. O'zbek xalq ashulasi-"CHaman ichra".

Yirik shakldagi asarlar

1.D. Kabalevskiy - Sonatina.

2.YU.Berkovich - Variasiyalar.

3.A.Jilinskiy - Sonatina.

4.B.Gienko - "Jasur yigit", "Vals", "Kuy".

5.F.Nazarov - Marsh.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan asarlar ijrosini tayyorlash, ovozlarni yodlab olish, ularni kuylash va milliy cholg'ular va fortepianoda chalib taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3	V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar talaba bilishi kerak) • O'zbek xalqi hayotining turli tarixiy davrlaridagi eng muxim cholg'ularini, boy musiqiy-tarixiy jarayonlarni rang-barang ijrochilik an'alarini; xalq musiqasining tarkibiy kismlarini, ijrochilik xususiyatlarini ogzaki kasbiy mumtoz musikasi hamda hozirgi zamon O'zbekiston kompozitorlik ijodiëti; o'zbek an'anaviy ashula va cholgu janrlari, makom turlarini, nota 7 yozuvlarini, an'anaviy musikasi o'rganish uslubiyatini, janrlari va uslubiy tizimini; an'anaviy musiqani o'rganishga oid zamonaviy uslublari xaqida <i>tasavvur za bilimga ega bo'lishi</i>; • xalq ogzaki ijodi hamda kasbiy mumtoz musiqa va bastakorlik ijodiyoti asarlarini tahlil etish asosiy uslublari egallash <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi</i>; • milliy musiqa an'alarining mushtarak va o'ziga xos jihatlarini aniqlash; akustik, ritmik, ohang, lad, tuzilish, bezak va ijroviy tahlil qilish <i>malakalariga ega bo'lishi kerak</i>.
4	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • Laboratoriya (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • Interfaol Keys-Stadilar; • Guruhlarda ishlash; • Taqdimotlarni qilish; • Individual Loyihalar; • Jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha mukammal o'zlashtirgan musiqa cholg'u asbobida amaliy ijro etib berish shart.
6	VIII. Asosiy adabiyotlar 1. Rahimov SH.N. CHolgu ijrochiligi (dutor misolida). Elektron darslik, T., 2011. 2. Rahimov SH.N., M.A. Ilxomov, SH.S. YUusupov. CHolgu ijrochiligi. (rubob misolida). Elektron darslik. T., 2015. 3. Ilxomov M.A.. CHolgu ijrochiligi. "Mexnat nashriyoti", T., 2010.

	4. Nurmatov X.-Qashqar rubobi. Toshkent. O'qituvchi nashriyoti. 2003.
	IX.Qo'shimcha adabiyotlar 1.Raximov SH.- Dutor. Toshkent. G'.G'ulom nashriyoti. 2005. 2. Rahimov SH.N. Dutor. Darslik. "Musika nashriyoti", T., 2010.
	Axborot manbalari 1. www.tdpu.uz 2. www.pedagog.uz 3. www.ziyonet.uz 4. www.edu.uz
7.	Qo'qon davlat universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va institut Kengashining 2025-yil 29-avgustdagi 1-sonli qarori bilan tasdiqlangan.
8.	Fan/modul' uchun mas'ullar va dastur mualliflari: D.T.Nosirov - Qo'qon davlat universiteti "Musika nazariyasi" kafedrası dotsenti
9.	Taqrizchilar: E.Qobilova- Qo'qon davlat universiteti "Musika nazariyasi" kafedrası professori SH.N.Raximov- Nizomiy nomidagi TDPU, "Ijrochilik maxorati va madaniyati" kafedrası dosenti